

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

Väliaikainen painos

P8_TA-PROV(2017)0022

Väärinkäytösten paljastajien merkitys EU:n taloudellisten etujen suojaamisessa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. helmikuuta 2017 väärinkäytösten paljastajien merkityksestä EU:n taloudellisten etujen suojaamisessa (2016/2055(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 325 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 22 a, 22 b ja 22 c artiklan,
- ottaa huomioon 23. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman järjestäytyneestä rikollisuudesta, korruptiosta ja rahanpesusta: suositukset toteutettaviksi toimenpiteiksi ja aloitteiksi¹,
- ottaa huomioon Euroopan oikeusasiamiehen päätöksen ilmiantamista koskevan oma-aloitteisen tutkimuksen OI/1/2014/PMC päättämisestä,
- ottaa huomioon julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja julkistamiselta 8. kesäkuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/943²,
- ottaa huomioon lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston siviilioikeudellisen yleissopimuksen 9 artiklan,
- ottaa huomioon lahjontaa koskevan Euroopan neuvoston rikosoikeudellisen yleissopimuksen 22 artiklan a alakohdan,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston suosituksen CM/Rec(2014)7 väärinkäytösten paljastajien suojelusta,

¹ EUVL C 208, 10.6.2016, s. 89.

² EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1.

- ottaa huomioon korruption vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen 8, 13 ja 33 artiklan,
 - ottaa huomioon eettisen käyttäytymisen parantamista julkisella sektorilla koskevaan OECD:n suositukseen sisältyvän periaatteen N:o 4,
 - ottaa huomioon Euroopan oikeusasiamiehen toimiston 2. maaliskuuta 2015 päivätyn tutkimuksen ja unionin toimielimille osoitetun kehotuksen ottaa käyttöön vaaditut väärinkäytösten paljastajia koskevat säännöt,
 - ottaa huomioon väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevan OECD:n julkaisun ”Committing to effective whistle-blower protection”,
 - ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen 12. helmikuuta 2008 tekemän päätöksen asiassa Guja v. Moldova, hakemus nro 14277/04,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 6 artiklan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön ja perussopimus-, työjärjestys-, ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnon (A8-0004/2017),
- A. toteaa, että parlamentti tarvitsee vastuuvapausmenettelyssä mahdollisimman paljon tietoa kaikista väärinkäytöksistä; katsoo, että toimielinten sisäisiä väärinkäytöksiä koskevissa tapauksissa parlamentilla olisi oltava oikeus tutustua kaikkiin tietoihin niin, että se voi hoitaa vastuuvapausmenettelyn tosiasioista täysin tietoisena;
- B. toteaa, että Euroopan tilintarkastustuomioistuimen parlamentille toimittamat tiedot ovat erinomainen perusta parlamentin tutkimuksille mutta ne eivät voi kattaa kaikkia yksittäisiä menoja;
- C. ottaa huomioon, että myös komissio ja muut unionin toimielimet antavat parlamentille informatiivisia raportteja menoistaan mutta ne käyttävät myös virallisia raportointimekanismeja;
- D. ottaa huomioon, että komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat yhdessä monia unionin rahastoja, minkä vuoksi komission on vaikea raportoida yksittäisiä hankkeita koskevista väärinkäytöksistä;
- E. ottaa huomioon, että parlamentti saa säännöllisesti yksittäisiltä kansalaisilta tai valtiosta riippumattomilta järjestöiltä tietoja kokonaan tai osittain unionin talousarviosta rahoitettuja yksittäisiä hankkeita koskevista väärinkäytöksistä;
- F. toteaa, että väärinkäytösten paljastajilla on siten tärkeä rooli unionin talousarvioon liittyviin menoihin kohdistuvien väärinkäytösten estämisessä ja havaitsemisessa ja niistä ilmoittamisessa sekä korruptiotapausten tunnistamisessa ja julkistamisessa; toteaa, että olisi luotava unionin yleistä etua edistävä luottamuksen kulttuuri ja edistettävä sitä, jotta voidaan antaa sekä unionin virkamiehille ja muulle henkilöstölle että suurelle yleisölle mahdollisuus tuntea olevansa hyvien hallinnointikäytäntöjen suojaamia ja jotta voidaan osoittaa, että unionin toimielimet tukevat, suojelevat ja kannustavat mahdollisia väärinkäytösten paljastajia;

- G. katsoo, että on erittäin tärkeää luoda pikaisesti laaja-alainen oikeudellinen kehys, jossa vahvistetaan oikeudet ja velvollisuudet ja suojellaan näin väärinkäytösten paljastajia kaikkialla unionissa sekä unionin toimielimissä (nimettömyyden suoja, oikeusavun sekä psykologisen ja tarvittaessa myös taloudellisen tuen tarjoaminen, mahdollisuus käyttää erilaisia tiedotuskanavia, nopean toiminnan mekanismit jne.);
- H. ottaa huomioon, että useimmat unionin jäsenvaltiot ovat ratifioineet YK:n korruptiosopimuksen, joka velvoittaa suojelemaan väärinkäytösten paljastajia asianmukaisesti ja tehokkaasti;
- I. toteaa, että väärinkäytösten paljastaminen on olennaisen tärkeä tiedonlähde järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa ja julkisen sektorin korruption tutkinnassa;
- J. katsoo, että väärinkäytösten paljastajilla on erityisen tärkeä rooli korruption ja petosten havaitsemisessa ja niistä ilmoittamisessa, koska tällaiseen rikolliseen toimintaan suoraan osalliset toimijat yrittävät aktiivisesti piilottaa sen kaikkien virallisten raportointimekanismien ulottumattomiin;
- K. toteaa, että väärinkäytösten paljastaminen, joka perustuu avoimuuden ja lahjomattomuuden periaatteisiin, on olennaisen tärkeää; katsoo, että väärinkäytösten paljastajien suojeleminen olisi siksi taattava lailla ja sitä olisi vahvistettava kaikkialla unionissa mutta vain, jos heidän toimintansa tarkoituksena on suojella yleistä etua toimimalla hyvässä uskossa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti;
- L. katsoo, että viranomaiset eivät saisi rajoittaa tai heikentää väärinkäytösten paljastajien ja toimittajien mahdollisuuksia dokumentoida ja paljastaa laittomia, sääntöjenvastaisia tai haitallisia käytäntöjä, kun tällaisen tiedon paljastaminen tapahtuu hyvässä uskossa ja etusijalla on yleinen etu;
- M. ottaa huomioon, että kaikki unionin toimielimet ovat henkilöstösääntöjen 22 a, 22 b ja 22 c artiklan mukaan olleet 1. päivästä tammikuuta 2014 lähtien velvollisia ottamaan käyttöön sisäisiä sääntöjä unionin toimielimissä virkamiehienä työskentelevien väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi ja että henkilöstösääntöihin liittyvistä asioista vastaavan toimielinten välisen valmistelukomitean työryhmä, joka käsittelee väärinkäytösten paljastajien suojeleminen, ei ole vielä saanut työtään päätökseen; katsoo, että osana työryhmän työtä olisi oltava niiden väärinkäytösten paljastajien tilanteen arviointi, jotka ovat kärsineet kielteisistä seurauksista toimielimissä, jotta voidaan vahvistaa parhaat käytännöt aiemman kokemuksen perusteella; ottaa huomioon, että näissä sisäisissä säännöissä on otettava huomioon hallintorakenne sekä erilaisten henkilöstösääntöjen piiriin kuuluvien henkilöstöryhmien erityispiirteet;
- N. ottaa huomioon, ettei väärinkäytösten paljastajien suojeleminen ole vielä toteutettu kaikissa jäsenvaltioissa eikä yhdenmukaistettu jäsenvaltioiden tasolla, mikä tarkoittaa, että väärinkäytösten paljastajille voi aiheutua henkilökohtaisia ja ammatillisia riskejä väärinkäytöksiä koskevien tietojen toimittamisesta parlamentille siinäkin tapauksessa, että on kyse unionin taloudellisten etujen vaarantumisesta; ottaa huomioon, että nimenomaan suojeleminen puuttumisesta johtuva seuraamusten pelko sekä käsitys, että paljastaminen ei johda mihinkään, johtavat siihen, että väärinkäytöksiä ei paljasteta, mikä vahingoittaa unionin taloudellisia etuja;

- O. toteaa, että on tarpeen varmistaa, että kaikenlaisista väärinkäytösten paljastajiin kohdistetuista kostotoimista rangaistaan asianmukaisesti;
- P. ottaa huomioon, että parlamentti kehotti 23. lokakuuta 2013 antamassaan päätöslauselmassa komissiota esittämään vuoden 2013 loppuun mennessä lainsäädäntöehdotuksen, jolla luodaan tehokas ja kattava väärinkäytösten paljastajien eurooppalainen suojeluohjelma julkiselle ja yksityiselle sektorille niiden henkilöiden suojelemiseksi, jotka havaitsevat tehottomuutta hallinnoinnissa ja sääntöjenvastaisuuksia sekä ilmoittavat unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavasta kansallisesta ja rajat ylittävästä korruptiosta; toteaa, että lisäksi parlamentti kehotti jäsenvaltioita ottamaan käyttöön asianmukaisia ja tehokkaita toimia väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi;
- Q. ottaa huomioon, että unionin lainsäätäjät on jo säätänyt väärinkäytösten paljastajien suojelusta alakohtaisissa välineissä, joita ovat muun muassa merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan turvallisuudesta annettu direktiivi 2013/30/EU, markkinoiden väärinkäytöstä annettu asetus (EU) N:o 596/2014, rahanpesusta ja terrorismin rahoituksesta annettu direktiivi (EU) 2015/849 ja poikkeamien ilmoittamisesta annettu asetus (EU) N:o 376/2014;
- R. toteaa, että väärinkäytösten paljastajien suojelusta on tullut unionissa yhä kiireellisempi asia, koska liiketalousdirektiivi rajoittaa väärinkäytösten paljastajien oikeuksia ja voi siten tahattomasti vaikuttaa lannistavasti henkilöihin, jotka haluavat ilmoittaa unionin rahoitukseen liittyvistä väärinkäytöksistä, joista yksittäiset yritykset ovat hyötäneet;
- S. ottaa huomioon, että kansainväliset järjestöt, kuten Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) ja Euroopan neuvosto, ovat jo tehneet tärkeää työtä laatiessaan suosituksia väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi;
- T. ottaa huomioon, että OECD:n mukaan yli kolmanneksella organisaatioista, joissa oli käytössä raportointimekanismi, ei ollut ilmoittajien suojelemista kostotoimilta koskevia kirjallisia toimintaperiaatteita tai niillä ei ollut tietoa tällaisista periaatteista;
- U. ottaa huomioon, että myös valtiosta riippumattomat järjestöt, kuten Transparency International ja Whistleblowing International Network, ovat laatineet väärinkäytösten paljastajia koskevaa lainsäädäntöä varten kansainvälisiä periaatteita, joiden pitäisi toimia inspiraation lähteenä asiaa koskeville unionin aloitteille;
- V. toteaa, että Euroopan oikeusasiamiehen toimistolla on selvä toimivalta tutkia unionin kansalaisten kanteluja, jotka koskevat hallinnollisia epäkohtia unionin toimielimissä, mutta väärinkäytösten paljastajien suojelu jäsenvaltioissa ei kuulu sen tehtäviin;
- W. ottaa huomioon, että Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja unionin muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen 1. tammikuuta 2014 voimaan tulleeseen uusimpaan versioon lisättiin useita väärinkäytösten paljastamista koskevia säännöksiä;
- X. ottaa huomioon, että väärinkäytösten paljastajien suojelu on olennaisen tärkeää, jotta voidaan turvata yleinen etu ja unionin taloudelliset edut ja edistää julkisen vastuuvollisuuden ja lahjomattomuuden kulttuuria sekä julkisissa että yksityisissä organisaatioissa;

- Y. ottaa huomioon, että monilla lainkäyttöalueilla työntekijöillä on etenkin yksityisellä sektorilla tiettyihin tietoihin kohdistuva salassapitovelvollisuus, minkä vuoksi väärinkäytösten paljastajat saattavat joutua kurinpitotoimien kohteeksi ilmoitettuaan väärinkäytöksistä organisaationsa ulkopuolelle;
1. pitää valitettavana, että komissio ei ole toistaiseksi esittänyt lainsäädäntöehdotusta eurooppalaisten väärinkäytösten paljastajien suojelun vähimmäistason vahvistamiseksi;
 2. kehottaa komissiota esittämään viipymättä lainsäädäntöehdotuksen tehokkaan ja kattavan eurooppalaisen ohjelman laatimiseksi väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi ja sisällyttämään siihen yrityksiä, julkisyhteisöjä ja voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä koskevia mekanismeja; kehottaa komissiota erityisesti antamaan ennen tämän vuoden loppua lainsäädäntöehdotuksen väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi osana unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä, niin että mahdollistetaan tehokas ja yhtäläinen suojele jäsenvaltioissa sekä kaikissa unionin toimielimissä, elimissä, toimistoissa ja virastoissa;
 3. toteaa, että väärinkäytösten paljastajat auttavat oleellisesti jäsenvaltioiden sekä unionin toimielimiä ja elimiä ehkäisemään ja torjumaan sellaisia lahjomattomuuden periaatteen rikkomisia ja vallan väärinkäyttöä, jotka uhkaavat tai heikentävät kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta, taloudenhoidon luotettavuutta, taloutta, ihmisoikeuksia, ympäristöä tai oikeusvaltion periaatetta unionin ja jäsenvaltioiden tasoilla tai jotka lisäävät työttömyyttä, rajoittavat tai vääristävät reilua kilpailua ja heikentävät kansalaisten luottamusta demokraattisiin instituutioihin ja prosesseihin; korostaa, että tässä suhteessa väärinkäytösten paljastajat edistävät suuresti julkisten instituutioiden demokraattisuutta ja luottamusta niihin tekemällä niistä avoimempia ja suoraan vastuuvollisia kansalaisille;
 4. toteaa, että sekä väärinkäytösten paljastajien että asianomaisen julkisen elimen tai laitoksen olisi varmistettava Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja kansallisessa lainsäädännössä taattujen oikeuksien oikeudellinen suoja;
 5. muistuttaa, että jäsenvaltiot ovat suurimpina unionin varojen vastaanottajina velvollisia valvomaan varojen käytön laillisuutta;
 6. panee merkille, että vain muutama jäsenvaltio on ottanut käyttöön riittävän edistyneitä väärinkäytösten paljastajia suojaavia järjestelmiä; kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä vahvistaneet kansallisessa lainsäädännössään periaatteita väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi, tekemään tämän mahdollisimman pian;
 7. kehottaa jäsenvaltioita saattamaan voimaan tehokkaita korruption vastaisia sääntöjä ja samanaikaisesti panemaan kansallisessa lainsäädännössään asianmukaisesti täytäntöön väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevia eurooppalaisia ja kansainvälisiä normeja ja suuntaviivoja;
 8. pitää valitettavana, että monet jäsenvaltiot eivät ole vielä ottaneet käyttöön erityisiä väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevia sääntöjä huolimatta siitä, että väärinkäytösten paljastajien suojele on olennaisen tärkeää korruption ehkäisemiseksi ja torjumiseksi ja YK:n korruptiosopimuksen 33 artiklassa suositellaan väärinkäytösten paljastajien suojelua;

9. painottaa, että unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien väärinkäytösten paljastaminen on väärinkäytösten, muun muassa korruption, petosten, eturistiriitojen, verovilpin ja veronkierron, rahanpesun ja järjestäytyneen rikollisuuden soluttautumisen, ja minkä tahansa näistä väärinkäytöksistä salaamisen paljastamista tai niistä ilmoittamista;
10. pitää tarpeellisena edistää eettisyyteen perustuvaa kulttuuria, jonka avulla voidaan varmistaa, ettei väärinkäytösten paljastajiin kohdistu kostotoimia eivätkä he joudu alttiiksi sisäisille konflikteille;
11. painottaa, että väärinkäytösten paljastaja on velvollinen ilmoittamaan unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavista väärinkäytöksistä ja että väärinkäytösten paljastajien olisi aina toimittava yhteistyössä unionin toimivaltaisten viranomaisten kanssa jakamalla tietoa;
12. painottaa, että väärinkäytösten paljastajilla on usein ulkopuolisia paremmat mahdollisuudet saada arkaluonteista tietoa ja siksi on todennäköisempää, että heille voi aiheutua ammattiuraansa kohdistuvia kielteisiä seurauksia tai heidän Euroopan unionin perusoikeuskirjan 6 artiklan nojalla suojattu henkilökohtainen turvallisuutensa saattaa vaarantua;
13. korostaa, että väärinkäytösten paljastamisen määritelmään sisältyy niiden henkilöiden suojeleminen, joilla tietoja paljastaessaan on perusteltu syy uskoa, että tiedot pitävät paikkansa niiden paljastamishetkellä, sekä myös niiden henkilöiden suojeleminen, jotka tekevät virheellisiä paljastuksia mutta syynä on vilpittömän erehdys;
14. painottaa tutkivan journalismin roolia ja kehottaa komissiota varmistamaan, että sen ehdotuksessa tutkiville journalisteille annetaan sama suoja kuin väärinkäytösten paljastajille;
15. toteaa, että on tarpeen perustaa riippumaton unionin tiedonkeruu-, neuvonta- ja käsittelyelin, jolla on jäsenvaltioissa toimistoja, joilla on valmiudet vastaanottaa ilmoituksia väärinkäytöksistä, ja jolla on riittävästi määrärahoja, riittävät toimivaltuudet ja asianmukaiset asiantuntijat, niin että se voi auttaa sisäisiä ja ulkopuolisia väärinkäytösten paljastajia käyttämään oikeita kanavia unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvia mahdollisia väärinkäytöksiä koskevien tietojen paljastamiseen ja samalla varjella luottamuksellisuutta ja tarjota tarvittavaa tukea ja neuvontaa; toteaa, että elimen työ perustuisi ensimmäisessä vaiheessa pääasiassa saatujen tietojen luotettavaan todentamiseen;
16. kehottaa unionin toimielimiä ottamaan käyttöön ja toteuttamaan yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa kaikki tarvittavat toimenpiteet tietolähteiden luottamuksellisuuden suojelemiseksi niin, että voidaan estää syrjivät toimet tai uhkaukset;
17. pitää myönteisenä, että Euroopan oikeusasiamies päätti vuonna 2014 käynnistää oma-aloitteisen tutkimuksen väärinkäytösten paljastajien suojelemisesta unionin toimielimissä, ja panee tyytyväisenä merkille tämän tutkimuksen erittäin positiiviset tulokset; kehottaa niitä unionin toimielimiä ja muita elimiä, jotka eivät vielä ole alkaneet soveltaa tutkimuksen päätteeksi laadittuja suuntaviivoja, tekemään näin viipymättä;

18. pyytää unionin toimielimiä lisäämään tietoisuutta puolustuskyvyttömiä väärinkäytösten paljastajien vakavista huolenaiheista; kehottaa siksi komissiota laatimaan pikaisesti asiaa koskevan kattavan toimintasuunnitelman;
19. pyytää perustamaan parlamenttiin erityisyksikön, jossa on ilmoituslinja sekä erityispalveluja (esimerkiksi vihjelinjoja, verkkosivustoja ja yhteyspisteitä) ja joka ottaa vastaan väärinkäytösten paljastajilta unionin taloudellisiin etuihin liittyviä tietoja, antaa väärinkäytösten paljastajille myös neuvontaa ja auttaa heitä suojautumaan mahdollisilta vastatoimilta; katsoo, että yksikön on toimittava siihen asti, kun on perustettu 4 kohdassa tarkoitettu riippumaton unionin toimielin;
20. kehottaa avaamaan verkkosivuston, jota kautta voi tehdä valituksia; korostaa, että verkkosivuston olisi oltava yleisön saatavilla ja sen tiedot olisi säilytettävä nimettöminä;
21. kehottaa komissiota tarjoamaan selkeän oikeudellisen kehyksen, joka takaa sen, että laitonta tai epäeettistä toimintaa paljastavia henkilöitä suojellaan kosto- tai syytetoimilta;
22. kehottaa komissiota esittämään konkreettisia ehdotuksia laittomuuksia ja väärinkäytöksiä paljastavien henkilöiden täysimääräisen suojelun varmistamiseksi ja laatimaan kattavan suunnitelman, jolla hillitään varainsiirtoja unionin ulkopuolisiin maihin, jotka suojelevat korruptoituneiden henkilöiden nimettömyyttä;
23. katsoo tarpeelliseksi varmistaa, että raportointimekanismit ovat helposti saatavilla, turvallisia ja suojattuja ja että väärinkäytösten paljastajien väitteet tutkitaan ammattimaisesti;
24. kehottaa komissiota ja Euroopan syyttäjänvirastoa, siinä määrin kuin asia sisällytetään sen tehtäviin perustamisen yhteydessä, luomaan tehokkaita viestintäkanavia asianomaisten osapuolten välille ja niin ikään ottamaan käyttöön menettelyjä tietojen vastaanottamiseksi henkilöiltä, jotka ilmoittavat unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvista väärinkäytöksistä, ja väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi sekä ottamaan käyttöön väärinkäytösten paljastajia koskevan yhtenäisen toimintatavan;
25. kehottaa unionin kaikkia toimielimiä ja elimiä toteuttamaan tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että väärinkäytösten paljastajat saavat tunnustusta ja kunnioitusta ja heidät otetaan huomioon kaikissa sellaisissa tapauksissa, jotka vaikuttavat tai ovat vaikuttaneet heihin ja jotka Euroopan unionin tuomioistuimien on tunnustanut sellaisiksi, ja huomauttaa, että tämä olisi tehtävä myös takautuvasti; kehottaa niitä lisäksi ilmoittamaan kyseisistä tuomioista julkisesti ja riittävällä tavalla koko toimielimelle;
26. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ilmoittamaan parlamentille kaikki väärinkäytösten paljastajilta saadut unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavat tiedot ja sisällyttämään vuotuisiin toimintakertomuksiinsa luvun väärinkäytösten paljastajien tekemistä ilmoituksista ja niitä koskevista jatkotoimista; kehottaa ryhtymään toimiin parlamentin tasolla tietojen paikkansapitävyyden varmistamiseksi, jotta voidaan toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä;
27. kehottaa komissiota toteuttamaan julkisen kuulemisen pyytääkseen sidosryhmien näkemyksiä raportointimekanismeista ja kansallisen tason menettelyjen mahdollisista puutteista; toteaa, että julkisen kuulemisen tulokset antavat komissiolle arvokasta tietoa sen valmistellessa tulevaa ehdotusta väärinkäytösten paljastamisesta;

28. kehottaa riippumatonta unionin elintä ja sen perustamiseen asti Euroopan petostentorjuntavirastoa (OLAF) laatimaan ja julkaisemaan vuotuisen kertomuksen, jossa arvioidaan väärinkäytösten paljastajien suojelua Euroopan unionissa;
29. kehottaa lisäksi tilintarkastustuomioistuinta sisällyttämään vuosikertomuksiinsa erityisen osion väärinkäytösten paljastajien roolista unionin taloudellisten etujen suojelussa;
30. kehottaa unionin virastoja laatimaan kirjalliset toimintaperiaatteet ilmoittajien suojelemiseksi vastatoimilta;
31. panee tyytyväisenä merkille, että parlamentti, komissio, Euroopan unionin neuvosto, Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan ulkosuhdehallinto, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea, alueiden komitea, Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu ovat ottaneet käyttöön sisäisiä sääntöjä väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi henkilöstösääntöjen 22 a, 22 b ja 22 c artiklan mukaisesti; kehottaa kaikkia toimielimiä varmistamaan, että niiden hyväksymät väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevat sisäiset säännöt ovat toimivat ja kattavat;
32. kannustaa jäsenvaltioita kehittämään tietoja, viitearvoja ja indikaattoreita, jotka kattavat väärinkäytösten paljastajia koskevat toimintaperiaatteet sekä julkisella että yksityisellä sektorilla;
33. muistuttaa, että komission täytäntöönpanodirektiivissä (EU) 2015/2392 vahvistetaan ilmoittamismenettelyt, säilyttämiskaavat ja väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevat toimenpiteet; painottaa, että on tärkeää taata, että väärinkäytösten paljastajat voivat ilmoittaa rikkomuksista luottamuksellisesti ja että heidän nimettömyytensä turvataan asianmukaisesti ja täysimääräisesti, myös digitaalisessa ympäristössä, mutta pitää valitettavana, että tämä on yksi niitä harvoja alakohtaisia säädöksiä, joihin sisältyy väärinkäytösten paljastajia koskevia säännöksiä;
34. kannustaa komissiota tutkimaan muualla maailmassa jo käytössä oleviin väärinkäytösten paljastajien suojeluun tarkoitettuihin ohjelmiin sisältyviä eri maiden parhaita käytäntöjä; huomauttaa, että joissakin olemassa olevissa järjestelmissä väärinkäytösten paljastajille maksetaan palkkioita (esimerkiksi prosenttiosuus määrätystä seuraamuksesta); katsoo, että vaikka tällaista järjestelmää täytyy hallinnoida huolellisesti mahdollisten väärinkäytösten estämiseksi, tällaiset palkkiot voisivat olla tärkeää tuloa henkilöille, jotka ovat menettäneet työpaikkansa paljastettuaan väärinkäytöksiä;
35. kehottaa jäsenvaltioita pidättäytymään kriminalisoimasta väärinkäytösten paljastajien toimia heidän paljastaessaan tietoja laittomista toimista tai väärinkäytöksistä, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja;
36. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.